

SCLOVENE

Naročnina mesečno 15 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletna 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir Ček rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.

Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora. Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Izlože vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Telefon 4001—4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Abbonamenti: Mese 15 Lire; Estero, mese 20 Lire. Edizione domenica, anno 34 Lire. Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni.

Filiale: Novo mesto.

Il Bollettino No 664

Un cacciatorpediniere e due navi affondate

Sommersibili italiani hanno affondato tre navi americane

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica:

Persistenti tempeste di sabbia hanno limitato in Cirenaica l'attività dei reparti esploranti e dell'aviazione.

Durante un'incursione notturna su Bengasi un velivolo nemico è precipitato in fiamme nei pressi di Regima.

Nell'isola di Malta formazioni aeree tedesche hanno intensamente bombardato impianti portuali e obiettivi navali colpendo con sicura efficacia piroscafi e unità da guerra alla fonda centrando ripetutamente batterie contraeree e postazioni di proiettori; nei depositi di carburante di La Valletta è divampato un incendio di particolare violenza.

Sommersibili germanici attaccando in più riprese ad oriente di Sollum un convoglio britannico fortemente scortato affondavano un cacciatorpediniere, un piroscafo e una petroliera di 4 mila tonnellate. Un nostro sommersibile non è rientrato alla base.

Nostri sommersibili operanti lungo le coste degli Stati Uniti hanno affondato tre navi di cui due petroliere per complessive 22.600 tonnellate.

Živahno delovanje japonskega letalstva

Z Andamanov lahko Japonci obvladujejo Bengalski zaliv — Z izgubo Birmanije bo Anglija ob velike količine riža, petroleja in volframa

Bangkok, 27. marca. AS. Iz Birmanije poročajo, da se je Tungoo vdal Japoncem. Obkoljene kitajske čete še drže zunanje obrambne postojanke.

Tokio, 27. marca. AS. Zasedbo Andamanskih otokov in glavnega mesta na teh otokih, pristanišča Blair, je Japonska razširila svojo posest v Indijskem morju. Andamanski otoki se skupno z Nikobarskimi otoki raztezajo 1400 km daleč od rta Negrais v Birmaniji do Kontararije na Sumatri ter obkrožajo zaliv Pegu. Okoli 105 Andamanskih otokov je nekaka predstraža Bengalskega zaliva. Pristanišče Blair so utrdili leta 1941. za morebitni napad proti Japonski. Zavezetje Andamanskih otokov je japonski mornarici zopet približal otok Ceylon.

Lizbona, 27. marca. AS. List »Diario da Manhã« piše, da ustava iz leta 1937, ki daje Birmaniji položaj posebne kolonije, nikakor ni zadostila prebivalstvu, ki je hotelo biti zvezano z Indijo, da bi se tako ob njeni strani postopoma priborilo popolno neodvisnost. Isti list tudi piše, da je Birma izvažala letno tri milijone ton riža in da je v padcem Rangona ta izvoz popolnoma zastal. Izvoz riža iz Siam, Malajskega polotoka in Birmanije je znašal 84 odstotkov svetovnega

izvoza riža. Poleg tega se zdaj Japonci bližajo petrolejskim vrelcem, ki so leta 1940 proizvajali nad milijon ton nafte. Druga važna ruda v Birmaniji je volfram. Tudi ta izguba bo Anglijo kruto prizadela.

Bangkok, 27. marca. AS. Novice iz Kalkute vedo povedati, da so angleške oblasti znova povabile vse tiste, ki niso določeni za obrambo mesta, naj ga zapustijo.

Bangkok, 27. marca. AS. Radio Delhi poroča, da so v Madrasu v teku mrlišne priprave za protiletalsko obrambo pred morebitnimi japonskimi napadi.

Tokio, 27. marca. AS. Iz japonskega vrhovnega poveljstva poročajo, da je mornariško letalstvo od 17. marca dalje vsak dan bombardiralo nasprotnikova oporišča ter uničevalo vojaške naprave. Glavni cilji bombardiranja so bili Port Darwin, Derby, Broome, Wyndham v Avstraliji, otok Horn, Port Moresby na Novi Gvineji, Tulagi v Salomonskem otočju ter Port Blair na otočju Andaman.

Buenos Aires 27. marca. AS. Ameriško vojno poročilo pravi, da je 54 jap. težkih bombnikov šest ur napadalo utrdbе ob vzhodu v Manileški zaliv. Na vsem bojišču vzdolž polotoka Batanga potekajo hudi boji.

Vzpostavitev diplomatskih odnošajev med Sv. stolico in Japonsko

Tokio, 27. marca. AS. Japonska vlada uradno eporoča, da je bil sedanji odpravnik poslov v Vichyju Harada imenovan za opolnomočenega ministra pri sv. stolici. Japonski poslanik v Svici Mitani je bil imenovan za veleposlanika v Vichyju.

Tokio, 27. marca. AS. Apostolski delegat v Tokiu je izjavil o imenovanju opolnomočenega japonskega ministra pri Sveti stolici, da je bila

ta japonska odločitev z ozirom na sedanji položaj potrebna. Apostolski delegat je poudaril striktno nevtralnost Svete stolice in njeno popolno neodvisnost. Dodal je, da je Vatikan izrecno samo moralna oblast in da so po sedanjem japonskem koraku vse velike sile na svetu zastopane pri Sveti stolici.

Churchill o novih udarcih zoper Anglijo

Rim, 27. marca. AS. Na občnem zboru konservativne stranke je imel Churchill daljši govor, v katerem je podal angleški vojaški in politični pregled. Dejal je, da so se njegove nekdane slabe napovedi za urednice in da je položaj danes kaj malo ugoden. Rekel je, da je v takih trenutkih moč duha in pogum edina možnost za rešitev. Smo v boju na življenje in smrt z mogočno oboroženimi nasprotniki. Začeli smo vojno slabo pripravljeni in smo vrgli vse svoje sile v boj proti Nemčiji in Italiji, ko je tretja do zob oborožena vesela napadla našo vzhodno posest, ki je bila slabo branjena zaradi nujnih potreb na zahodu. Zato moramo v teh okoliščinah biti pripravljeni na nove udarce. Nato je govoril tudi o tisku, ki dviga javno mnenje proti vladi in je dejal, da ima tudi svoboda tiska svoje meje in da ne more dopustiti propagandi izvesti zmešnjavo med armado in pa nezaupanje v oboroženo moč.

Strogi nemški ukrepi

Berlin, 27. marca. AS. Nemški uradni list je danes napovedal zelo stroge nove kazni zoper vse, ki bodo okrivljeni, da so razsipavali ali zapravljali živila, življenjske ali vojne potrebščine.

Konec turško-bolgarskih posvetov

Ankara, 27. marca. AS. Turško-bolgarska gospodarska pogajanja so končana. Obe delegaciji sta se sporazumeli za sklenitev nove trgovske pogodbe, ki bo danes podpisana.

»Divizionisti«

Lizbona, 27. marca. AS. V ameriški slovar je bila uvedena nova beseda, ki si jo je izmislil Roosevelt. Ta je imenoval »divizionisti« vse tiste Amerikance, ki niso nasprotniki sil Osi.

USA nameravajo zasesti južnoameriške države

Berlin, 27. marca. AS. Dopisnik lista »Börsen Zeitung« prinaša poročilo svojega lisbonskega dopisnika o političnem, gospodarskem in vojaškem prodiranju Združenih držav v latinsko Ameriko. Takoj po zaključku panameriške konference v Rio de Janeiru je bilo poslanih v Brazilijo nad 5000 inženirjev z nalogo, zgraditi letališča in druge vojaške naprave. Prav tako se velika skupina severoameriških agronomov sumljivo zanima za brazilske poljedelske probleme. Dopisnik tudi poroča, da so državljani Združenih držav v brazilski prestolnici naglo zasedli vsa zaupna mesta v tisku, radiu in razna druga

Duce o zaščiti narodnih prihrankov

Vlada se bo odločno borila proti inflaciji, ki bi pomenila razvrednotenje prihrankov, plač in mezd

Rim, 27. marca. AS. Včeraj ob 17 je Duce v Beneški palači sprejel predsednika in upravni odbor Osrednjega zavoda italijanskih ljudskih bank. Duce je pohvalil delovanje omenjene ustanove, potem pa je dejal:

»Čeprav je med vojno moje načelo molčati in ga prekršim samo ob potrebnih ter vedno kratkih izjemah, vseeno nočem »pustiti prilike ob tem snidenju, da vam ne bi povedal nekaj neposredno važnih reči, ki so, kakor mislim, take, da vam bodo razbistrile misli ter razsvetlile našo in vašo pot. Zdaj je čas trditi in vedno znova trditi, da ustvarja politika postopno in torej neskončno rastočih cen ter spekulacije v zvezi z njo zmotni krog, čigar končni posledici je, kakor neizpodbitno dokazujejo žalostne stare in sodobne izkušnje, ime inflacija. Ta hkratu prinaša postopno in nezdružno razvrednotenje denarja v prihrankih, v plačah in v mezdah.

Vlada hoče inflacijo preprečiti in jo bo preprečila, ker ima sredstva ter odločno in nemajno voljo, da bo to storila. Gre za rešitev narodnega prihranka. Gre za to, da niti meter daleč ne gremo več po poti, ki drži v brezno.

Italijanskim hranilecem je treba razglasiti in zavpiti, da vrtoglava pomnožitev bankovcev usodno, pravim usodno, povzroča razblinjenje, razpršitev ter popolno uničenje njihovih z znanjem prisluženih prihrankov, ki skoraj vedno predstavljajo trajne napore celih rodov. Hranilce je zdaj treba varovati, zakaj imam jih za najboljše med državljani. Oni so kakor v stari basni, tiste delavne mravlje, ki jih imam dosti rajši kakor zgovorne in enodnevnne škrate. Hranilci so tisti, ki z dejanji dokazujejo, da verujejo v trdnost svojega denarja ter v zmaga našega orožja.

Po podatkih, ki jih je sporočil guverner italijanske banke, je razvidno, da je v državi

6.150.161 imetnikov poštne hranilnih knjižic. Se večje je število imetnikov hranilnih knjižic pri običajnih hranilnicah in posojilnicah in si-cer znaša 6.393.709. Pri navadnih kreditnih zavodih je 1.761.763 imetnikov hranilnih knjižic. Vi iz ljudskih bank pa zbirate prihranke 2 milij. 192.910 oseb. Celotno število imetnikov hranilnih knjižic znaša 19.149.243, njihovi prihranki pa 65 milijard 728.400.000 lir. To so ogromne številke, ki bi zaslužile obširnejšega pojasnila, toda dejal bom samo, da so dokaz o moralnem zdravju italijanskega ljudstva. Dostavljam še, da pripada ogromna večina hranilcev kmečkim množicam. Prave in resnične koristi kmetov podpiramo z obrambo njihovih prihrankov in ne z navideznim dvigom cen.

Vsi Italijani, fašisti, se morajo zavedati te najvišje zapovedi ter po njej uravnati svoje besede in dejanja. Toda to dolžnost morate čutiti še posebno vi, voditelji bank, ki se ne imenujejo kar tja v en dan »ljudske«.

Rušilec in dve ladji potopljeni

Italijanske podmornice so potopile tri ameriške ladje

Gavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

Stalne peščene nevihte so v Cirenajki omejele delovanje ogledniških oddelkov in letalstva.

Med nočnim poletom nad Bengazi se je neko sovražno letalo v plamenih zrušilo blizu Regime.

Na otoku Malli so nemške letalske skupine močno bombardirale pristaniške naprave in pomorske cilje ter so zagotovo zadelo parnike in vojne enote in večkrat v polno zadelo tudi protiletalske topove in reflektorje; posebno hud požar je izbruhnil v skladišču bencina v La Valetti.

Nemške podmornice, ki so večkrat vzhodno od Solluma napadle močno spremljan angleški konvoj, so potopile en rušilec, en parnik ter 4000 tonsko petrolejsko ladjo.

Ena naša podmornica se ni vrnila v oporišče.

Naše podmornice, ki delujejo ob obalah Združenih držav so potopile tri ladje, med njimi dve petrolejski, z 22.600 tonami.

Novi nemški uspehi v Sredozemlju

Močan napad na Malto — Na vzhodu so bili vsi sovjetski napadi odbiti 20 angleških letal sestreljenih

Hitlerjev glavni stan, 27. marca: Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na polotoku Kerč so nemške in romunske čete odbile več valov sovražnih napadov in uničile pri tem 12 tankov. Severovzhodno od Taganroga so bile v protinapadu s težkimi izgubami vržene nazaj na svoja oporišča močne sile Sovjetov. Na več mestih srednjega in severnega bojišča je imel sovražnik pri ponovitvi svojih brezuspešnih napadov prav tako visoke izgube. Nekateri krajevni napadi so dovedli do nadaljnjih uspehov.

Letalstvo je razbilo zbiranje sovražnikovih tankov na polotoku Kerč ter je samo na srednjem odseku vzhodnega bojišča uničilo 19 sovjetskih vlakov.

Rensko-westfalska 253. pehotna divizija je v najtežjih, več tednov trajajočih obrambnih bojih odbila 120 deloma s tanki podprtih sovražnikovih napadov in je uničila več sovjetskih divizij.

V Severni Afriki je bila pri letalskih napadih na tobruško pristanišče poškodovana srednje velika trgovska ladja. Žel'zniška proga, ki vodi skozi puščavo v Egipt, je bila preteklo noč na več mestih z bombami razdrta in je bil pri tem uničen neki angleški transportni vlak.

Na Malti so nemška bojna letala nadaljevala napade na sovražne ladje v pristanišču La

Valetta kako rtudi v zalivu Marsa Sirocco. Bombe težkega kalibra so zadale eno križarko in pet velikih ladij, od katerih so se štiri vnele. Nadaljnje bombe so zadelo skladišča goriva, doke, vojašnice in protiletalske topove.

V Sredozemskem morju je neka nemška podmornica zasledovala neko angleško spremljaljo, od katere je — kakor je bilo javljeno že v večeršnjem vojnem poročilu — zadela en rušilec, en parnik ter s torpedom potopila 4000-tonsko petrolejsko ladjo.

V boju proti angleškemu otočju je nemško letalstvo preteklo noč uspešno bombardiralo vojaške naprave važnih ladjedelnic v Sunderlandu kakor tudi neko pristanišče ob izlivu reke Cumber.

Vzhodno od Islandije je nemška podmornica napadla sovražno 1500 tonsko ladjo, ki jo je varovala ena stražna ladja ter dve ladji za lov na podmornice in je vse štiri ladje potopila.

Pri napadih slabih angleških letalskih sil na zahodno Nemčijo v pretekli noči je imel sovražnik visoke izgube. Nočni lovi in protiletalsko topništvo so sestrelili 16 napadajočih bombnikov, štiri nadaljna angleška letala pa so bila sestreljena večeraj podnevi nad zahodno francosko obalo.

Madžarski listi o obisku generala Cavallera v Budimpešti

Budimpešta, 27. marca. AS. Obisk načel. generalnega štaba Cavallera in kmetijskega ministra Carla Pareschija je vzbudil največje zanimanje v madžarski javnosti in tisku. Dnevnik prinašajo tople pozdrave generalu Cavalleru in poudarjajo, da je obisk načelnika generalnega štaba italijanskih oboroženih sil zgovoren dokaz za tesne in

prijateljske odnose med Italijo in Madžarsko ter za bratstvo in obojnost, utrjeno v skupni borbi proti boljševizmu, ki še bolj spaja italijansko in madžarsko vojsko v iskrenem sodelovanju. Listi nato pravijo, da je osebni stik med načelnikoma madžarskega in italijanskega generalnega štaba lepo v skladu s tesnim sodelovanjem, ki vlada med silami Osi in zavezniki državami. List »Magyarország« pravi, da madžarski narod z globokim veseljem in navdušenjem pozdravlja generala Cavallera, ker vidi v njegovi osebi združene vse lepe italijanske vojaške kreposti. Naša vdana misel — nadaljuje list — se obrača še posebej k Duceju, njemu, ki vodi italijanski narod proti zmagi. Njemu gre hvaležnost vsega madžarskega naroda, ki ne bo pozabil, da je bil Duce prvi, ki je hotel, da mora Madžarska priti do svoje pravice, ker so jo raztrgale mirovne pogodbe.

Wynant pojde iz Londona?

Rim, 27. marca. AS. Po glasovih, ki jih je sprejel in razširil ameriški list »Wallstreet Journal«, je baje Roosevelt ponudil dosedanjemu ameriškem poslaniku v Londonu Wynantu visoko mesto v vladi, v Londonu pa bi šel za poslanika minister Stimson.

Zvezni Tajnik daje navodila za delavnost Dopolavora

Zvezni tajnik dr. Orlando Orlandini, predsednik Dopolavora, je pregledal na sestanku na sedežu Pokrajinskega Dopolavora v Ljubljani delo in uspehe te zaslužne ustanove in se zanimal za načrte Dopolavora v prihodnosti. Po izčrpnih poročilih višjega inspektorja Dopolavora in pokrajinskega tajnika, ki sta oba orisala že opravljeno delo v Ljubljani in v pokrajini, podprta s podrobnimi seznamom že izvedenih del, katerim sta priključila seznam načrtov za najbližjo bodočnost, je Zvezni tajnik dal podrobna navodila za delo Dopolavora v bodočnosti, tako da bi dosegla ta organizacija čim večje uspehe in vzvišeno delavnost.

Dr. Čerin petinsedemdesetletnik

Jutri, 29. marca, se je pred pet in sedemdesetimi leti v Komendi pri Kamniku rodil dr. Josip Čerin.

Svoje odlične glasbene zmožnosti je uveljavljal predvsem kot dirigent simfoničnih del velike oblike. Res da je tudi sicer kot glasbeno literarni delavec v našo glasbeno kulturo prinesel neizbrisne brazde; s svojo, za Glasbeno Matico prirejenim pesmarico z 80. moškimi zbori. Za Aljažev »Mohorjevo pesmarico« je Čerinova — danes že v 3. z. — novejši skladbami izpopolnjeni izdaji — pevski vzgoji naših moških zborov dala močnega podlago. Znanstveno pomembna so Čerinova raziskovanja naše starejših cerkvenih pesmi. Njih najbolj viden sad je l. 1908. izšel v Trubarjevem zborniku. Pozneje je pa v raznih listih objavil marsikatero močno mikavno, hkrati pa važno dognanje iz naše glasbene preteklosti. Predvsem je pa našo glasbeno reprodukcijo v neutrudnem vzgonu do visokih viškov pognal s svojimi velikimi simfoničnimi koncerti.

Nad tridesetkrat je na slovenskih koncertnih odrih nastopil s svojim, izvrstno šolanim orkestrom večinoma v Ljubljani pa tudi drugod. Preveč bi bilo če bi hotel omenjati prometne koncerte v ljubljanski »Zvezdi« in druge, ki jih je vseh bilo na tisoče. Samo najvažnejše skladatelje, katerih velike simfonične stvaritve je izvajal na velikih koncertih, naj navedemo: A. d. m. (2 deli); B. a. c. h. (2); Beethoven: (4); Bruckner: (2); Dvořák: (3); Mozart: (2); Liszt: (1); Pauri: (1); Premr: (1 del); Rimski-Korsakov; Schubert: (2 deli); Smetana (2).

Za orkester s trobili je priredil več koncertnih skladb po napevih narodnih pesmi, po našajočih se z bogatimi harmonijami in živimi melodičnimi kontrapunktičnim prepletanjem. Našim manjšim godbam je kot neutrudni mentor s »pretnimi« priredbami odlično pomagal do dviga. In še to naj omenimo — česar bi nihče ne bil pričakoval — da se je pri natečaju za himno na čast sv. Rešnjemu Telesu (za veliki evharistični kongres leta 1935) edino dr. Čerinu posrečilo na predpisano besedilo napraviti skladbo, poljudno, preprosto, pa vendar na moč slovesno, da jo danes po vseh slovenskih cerkvah pojo z nezmajljivim navdušenjem. — Naj bodo te vrstice vsaj skromno priznanje velikemu obdelovalcu naše glasbene ledine dr. Čerinu.

Četrtna kočevskih hiš je že oddanih

Kmečka posestva, ki jih je nekaj nad dva tisoč, bodo vsa arondirana

Najemni pogoji so zelo ugodni

Družba »Emona« želi vsa kočevska posestva čim prej prodati, ker se dobro zaveda, da bodo ta posestva rešena propadanja in da se bodo mogla zopet razvijati in napredovati šele potem, ko bodo dobila svoje nove, stalne lastnike. — Razen tega namerava »Emona« vsa posestva arondirati, kar je nadvse razveseljujoče. Saj je sedaj res edinstvena prilika za izvršitev prepotrebne arondacije, ki je navadno otežkočena najbolj ravno zaradi velikega števila lastnikov. Arondacije pa seveda tudi ni mogoče izvršiti v nekaj mesecih. Dela se pa tudi na tem področju z veliko naglico, pri čemer je zaposlenih mnogo slovenskih geometrov, menda vsi, ki so bili na razpolago.

Vsa ta predhodna dela, ki so pa bila neobhodno potrebna, so onemogočala, da bi »Emona« definitivno prodala posestva že prvo leto, kot se je na splošno želelo. Zato se bodo dala posestva za to gospodarsko leto v zakup, in sicer prvenstveno onim interesentom, ki nameravajo ta posestva kupiti in se tukaj stalno naseliti. Vsak zakupnik bo imel po pogodbi tudi zagotovljeno predkupno pravico za posestvo, ki ga bo vzel v zakup. To se pravi, ko bo posestvo arondirano in bo določena cena ter pogoji odplačevanja, bo imel doseženi zakupnik prvenstveno pravico do nakupa. Šele če bi se ta premislil, lahko nastopi kot kupec drugi interesent.

Mnogi interesenti so se pa hoteli čim prej vnesti v izpraznjene hiše, celo preden se jim določi definitivni zakupni pogoji za celo posestvo. Da jim je ustregla, je »Emona« s tem sklenila začasno pogodbo o začasni rabi stanovanja (hiše) proti nizki odškodnini za to rabo. Vendar se bo s temi kakor tudi z drugimi interesi v najkrajšem času sklenila definitivna zakupna pogodba za celo gospodarsko leto.

Vseh kmečkih posestev oziroma kmečkih hiš, ki jih je prevzela »Emona«, je nekaj nad 2000. Doslej je bilo oddanih v najem (zakup) ali začasno (prekaristično) rabo okrog 330 hiš (mesto Kočevje v tem ni upoštevano).

»Emona« je vse svoje področje razdelila v okrožja, kjer ima tudi svoje stalne urade. V teh posameznih okrožjih je stanje naslednje:

Prevzetih hiš	oddanih hiš	mesečna najemnina	povpr. mes. naj.
Kočevje okolica okrog 469	143	130—176	137,50
Mozelj okrog 450	85	38—50	44,00
Koprivnik okrog 317	51	50—140	69,10
Kočevska Reka okrog 302	111	20—122	67,00
Črmošnjice ?	53	45—284	77,33
Stari Log okrog 317	85	40—74	47,87

Damjan Godec — 15 let na odru

Dramatski odsek Prosvetnega društva v Šiški je v nedeljo, 22. marca na skromen način proslavil 15 letnico Godecevega odrskega udejstvovanja. Damjan Godec je prava podoba našega samoniklega človeka. Izhaja iz znane železničarske družine v Šiški. Takoj po končani ljudski šoli se je za lastnimi rokami začel preživljati, ko je dnevno v Stori opravljal službo kurjača. Pozneje je postal strojni tehnik. Poleg poklicnega dela pa ni nikoli zanemarjal samovzgoje. Pridno si je blažil srce in izobraževal duha. Predvsem ga je zanimala igralska umetnost, v kateri je postal pravi mojster. V glavni vlogi je prvič nastopil pri igri »František Kararac« 13. marca 1927. Rešil jo je tako mojstrsko, da ga je publika začela večkrat videti na odru. Tako je v razmeroma kratki dobi 15 let samo v glavnih vlogah nastopil 60 krat in to v Šiški in St. Vidu, kjer je bil zadnja leta zaposlen, 60 krat je spremenil svoje mišljenje z mišljenjem svoje vloge, 60 krat

je zamenjal svojo dušo in se živel v drugo. Kot dober in spreten režiser pa je tudi igralcem znal viliti duha predstavljajočih igralskih oseb. Samo v tekočem poslovnem letu je že štirikrat nastopil na šiškemem odru.

Da je mogel preprosto fant doseči v igralskem ustvarjanju in kulturnem delovanju na diletanških odrih tako višino, mu je v prvi vrsti pripomoglo pravo pojmovanje dela v okviru prosvetnih organizacij.

Da bi Prosvetno društvo dalo vsaj nekaj priznanja njegovemu delu, si je izbralo za skromno proslavo častno primerno Javno dramo »Dome«. Med drugim in tretjim odmorom so bile izrečene lepe pozdravne besede slavljenca na fast. Sam je moral stopti pred občinstvom, da mu je najmlajša igralka izročila šopek nagljinov, publika pa je z živahnim ploskanjem dala priznanje njegovemu delu. Za to izredno priliko je bil res primeren Javni »Dome«. Godec si je že poiskal življenjsko tovarišico in uslovil družino, a v mladem srečanju mu plamti še vroče hrepenenje po lepem domu. Česa pa v lepem domu ne sme biti in kdo mu ne sme gospodovati? Nam nazorno slika imenovana drama, ki je bila v slavljenčevi režiji dovršeno izvajana pred šiškim občinstvom.

K njegovemu izobraževalnemu in kulturnemu delu mu tudi na tem mestu čestitamo. Želimo, da bi se v bodočnosti še mogel razgibati. Mladini pa veljaj: Po njegovih stopljinah naprejš! S samovzgojo srea in izobrazbo duha delaj za svoj lep dom!

kmečko posestvo, pa posestva nimajo, naj so brez obotavljanja odločijo za to. Nič več naj pa ne oklevajo tisti, ki se želijo na Kočevskem za stalno naseliti.

Najemni (zakupni) pogoji bodo po vseh izgleh prav ugodni. Za stanovanje, t. j. za celo hišo z vsemi gospodarskimi poslopji vred, se je najemnina doslej ukula po večini od 300 do 400 lir mesečno (povprečno 64,12 lir). Za zemljišča pa tudi ne bo visoka zakupnina. Za njive bo treba dati od 1 ha (10.000 m²) od 1,5 do največ 7 q krompirja ali ustrežajočo vsoto denarja. Po veliki večini se bo zakupnina ukula okrog 3 q krompirja za 1 ha njiv in za eno gospodarsko leto. (Pridelek krompirja na Kočevskem se računa, da je povprečno 80 q na 1 ha.) Za 1 ha travnikov bo pa zakupnina od 75 lir naprej, povprečno pa 150 lir za eno gospodarsko leto.

To so prav gotovo v vsakem pogledu sprejemljivi pogoji za vse, ki se zanimajo za ta posestva.

Borba proti jetiki v Ljubljanski pokrajini

Zaslužno delo protijetičnih dispanzerjev, ki se z uspehom borijo proti zavrtni bolezni

Pred tedni smo poročali o uspehih Protijetičnega dispanzerja v Ljubljani ter navajali nekatere zanimive številke in podatke o tej ustanovi, ki pomenjajo važno delo v borbi proti zavrtni bolezni jetiki. Jetika je socialna bolezen, ki ogroža vse sloje in vse ustanove, največ seveda socialno šibke in zato moramo smatrati protijetično borbo ne samo kot zdravstveno in higijensko koristno stvar, temveč tudi kot važno socialno gibanje.

Na razpolago so nam pa sedaj poleg podatkov o ljubljanskem protijetičnem dispanzerju tudi podatki o delu vseh protijetičnih dispanzerjev v Ljubljanski pokrajini. Vseh teh važnih protijetičnih ustanov je, v številni ljubljanskega, šest. To so dispanzerji v Cerknici, Kočevju, Ljubljani, dispanzer za Ljubljano-okolico, v Metliki in Novem mestu. So to prav za prav ustanove Državnega higijenskega zavoda, podpirajo pa to delo poleg Visokega komisariata še Zavod za socialno zavarovanje in sorodne ustanove, posamezne občine, razne industrije in drugi činitelji.

Pregled dela za lansko leto kaže za vse te dispanzerje častno sliko. Vseh šest dispanzerjev je lani opravilo skupno 6513 ordinacij. Bolnikov ni bilo toliko pregledanih, temveč so bili posamezni bolniki ali ogrožene osebe pregledane po dvakrat in celo večkrat.

Dispanzerji so ugotovili pri ogroženih in bolnih osebah 1795 primerov odprte jetike in 1138 primerov zaprte jetike. Razlika med odprto in zaprto jetiko je razumljiva tudi nestrokovnjakom. Kjer so pljuča načeta, tam imamo opraviti z odprto jetiko, kjer so pa stanice pljuč še cele in samo bolehnne, pa imamo opravka z zaprto jetiko. Seveda vemo, da se zaprta jetika navadno spremeni v odprto jetiko. Prav zato je pomen dispanzerjev tem večji, ker ob

pravem času omogoča zdravljenje bolnikov, zlasti pa omogoča ogroženim osebam, da se njihovo stanje ne poslabša.

Kadar se zdravnik bori proti tej zavrtni bolezni, pa hkrati tudi ve, da je poleg raznih zdravstvenih in higijenskih receptov in predpisov važna predvsem hrana. Sestrano telo se težko upira bacilom tuberkuloze. Zato imajo dispanzerji — kolikor je pač to mogoče — tudi važno nalogo, da socialno podpro najbednejše. Marsikateremu bolniku je žlica tople juhe ali krožnik žgancev bolj koristno zdravilo, kakor pa kakšna draga umetna zdravila. Zato dispanzerji dajejo tudi sem in tja kakšno podporo bolnikom, dasi to ni njihova glavna naloga. Lani so dispanzerji v Ljubljanski pokrajini razdelili skupno revnim bolnikom 23.460 lir.

Oskrbavanci in podpiranci teh dispanzerjev so le v manjšem odstotku člani Zavoda za socialno zavarovanje in sličnih ustanov. Ti imajo tako in tako že pravico do oskrbovanja, vendar se tudi zatekajo v dispanzerje. Večino tvorijo nečlani socialno zavarovanih ustanov, to se pravi kmetstvo, prebivalstvo, dninarji, brezposelni itd.

Poleg vpisanih pomoči, ki jih dispanzerji nudijo, moramo omeniti še razne druge pomoči. Pri marsikateremu bolniku se izkaže potreba za preiskavo iz pljučna. Še več je takih, ki potrebujejo pravo biološko preiskavo, prav mnogo pa je tudi takih primerov, kjer je potrebna preiskava sedimentacije.

Pri zdravljenju jetike pa so dispanzerji napravili lani prav čedno število pneumotoraksa, to je vbrizgavanja zraka pod pljuča, ki je danes eno najbolj uspešnih sredstev za okrepitev pljuč, dalje mnogo injekcij, punkcij in sličnih operacij, kakor jih pač zahteva sodobna zdravniška znanost za uspešno borbo proti jetiki.

Ob tej bilanci moramo priznati dvoje: Število bolnikov in ogroženih po jetiki je v Ljubljanski pokrajini še vedno veliko, na drugi strani pa nam prav številke dokazujejo, da ti dispanzerji poleg drugih protijetičnih ustanov dokazujejo, da se krepko upiramo tej morilki naroda.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF

Predstave ob delavnikih ob 16 in 18.15, ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30, in 18.30

Močna, občutena filmska drama

Kuga v Parizu

Kristina Söderbaum, Fritz v. Dogen

KINO SLOVA — TEL. 27-30

Prekrasen pravljicni film — najlepša zabava in umetniški užitek za staro in mlado

Pepelka

Roberto Villa, Silvana Jachino, Paolo Stoppa itd.

KINO MATICA — TEL. 22-44

Mlada ljubezen

Krasen film mladostne ljubezni in prvih razočaranj

Vana Varmá, Loretta Vigei, P. von Hulzen

KINO UNION — TEL. 22-21

Zveze med Anglijo in Japonsko

(Konec.)

Ker pa je Japonska tista, ki ji gre rusko delovanje v Mandžuriji in v Koreji najbolj na živce, je pač naloga Japonske, da ona stavi svoje predloge angleški vladi. Šele tedaj bi lahko angleška vlada pojasnila, kako daleč bi mogla iti skupno z Japonsko. Vsebinsko razgovorov z baronom Hajašijem je Lansdowne brzojavke kralju Edvard VII. pripisal s sviničnikom te besede: »Kralj je mnenja, da je treba Japonsko kar najbolj odločno podpreti ob vseh prilikah, kadar je to možno storiti.«

Tak je bil pravi začetek pogajanj med Anglijo in Japonsko. Preden pa je baron Kacura začel s pogajanjem, se je hotel prepričati, da bodo »genroji« podprli in odobrili njegovo politiko. »Genroji« so jo odobrili in njihov voditelj, bivši predsednik vlade Ito, ki je bil rusofil, je sam sestavil predloge, ki jih naj pošljejo v London. Japonska in Anglija bi ohranili načelo »odprtih vrat« na Kitajskem in bi poročevali za nedotakljivost kijatskega cesarskega ozemlja. Če bi izbruhnila vojna, v katero bi bila zaradi Kitajske zapletena katera od obeh držav, bi druga država morala ostati nevtralna. Če bi pa kakšna tretja država vstopila v vojno proti enemu od podpisnikov te pogodbe, tedaj bi druga država podpisnica morala tudi vstopiti v vojno.

Po japonskem mnenju bi ta pogodba morala biti omejena na Daljni vzhod. Če bi ena od teh zaveznic bila zapletena v vojno v kakšnem drugem delu sveta, tedaj druga država podpisnica ne bi bila obvezana poseči v vojno. Japonci so celo želeli, da bi se temu zavezništvu priključila še Nemčija in tako zavezništvo »bi bilo mnogo bolj ogromno«. Lansdowne pa je pri Japoncih hitro dosegel, da pri tej želji po nemškem sodelovanju niso vztrajali. Ker so v letu 1898. propadli načrti za pogajanja med Anglijo in Nemčijo, so v Londonu omenili, da čas še ni dozorel za pogajanja z Nemčijo.

Lansdowne je rekel Hajašiju, da bi bilo najboljše skleniti pogodbo med Anglijo in Japonsko, potem pa se bo videlo, kaj se lahko stori z Nemčijo. Ko pa so se začela prava pogajanja z Japonsko, pa je Lansdowne začel oklevati in je menil, da bodo te pogodbe preveč »enostranske«, to se pravi, da bodo koristile bolj Japonski kakor Angliji. Začel se je vpraševati, zakaj naj se

zavezništvo z Japonsko omejuje samo na slučaj, če bi izbruhnila vojna samo zaradi kitajskih in korejskih vprašanj. Verjetnostni račun vojne na Daljnem vzhodu je pokazal, da je mnogo več primerov, ki lahko obremenjujejo angleško odgovornost, na Daljnem vzhodu pa bi Japonska na Koreji in drugod lahko žela mnogo več uspeha in koristi kakor pa Anglija. Ali bi ne bilo koristno in pravično, če bi se obvezje za vstop v vojno raztegnile tudi na Japonsko in sicer v drugih delih sveta, kjer bi bila zlasti Anglija prizadeta, se je vpraševal Lansdowne. Poudarjal je tudi, da je pri vsem zavezništvu glavno to, da bi Anglija in Japonska ne bili slabši, kakor pa skupina držav, ki bi se proti njima dvignila. Če bi Anglija s svojo mornarico izgnila z Daljnega vzhoda, bi to bila mogoče nesreča za Japonsko, toda ta nesreča bi se lahko zgodila tudi tedaj, če bi Anglija izgubila svojo mornarico zaradi zapletov v kakšnem drugem delu sveta. Lansdowne je začel japonskemu zastopniku govoriti, da so njegovi tovariši v vladi naziranja, da bi Anglija zaradi vojnih zapletov na Daljnem vzhodu morala najbrž računati z vojnimi spopadom z dvema evropskima državama, Japonska bi pa na Daljnem vzhodu mogla računati samo z vojno na Koreji, v Evropi pa Anglije ne bi podpirala, prav tako pa po načrtih o zavezniški pogodbi Japonska ne bi podpirala Anglije v vojni, ki bi nastala zaradi Indije. Baron Hajaši pa se ni uklonil in je vztrajal pri tem, da mora v pogodbi o zavezništvu obveljati določba o tem, koliko svojega vojnega brodograja mora Anglija pustiti v kitajskih vodah. V imenu Japonske pa Hajaši ni mogel nič obljubiti o tem, koliko ladij bi dala Japonska, če bi izbruhnila vojna okoli Indije, pri Malajskem polotoku ali pa ob Tajski.

Navodila iz Tokia so bila odločna in baron Hajaši je razlagal, da je ta nepopustljivost v Tokiu znak lojalnosti: če bi namreč sprejel zahteve lorda Lansdowne, bi Japonska prevzela obvezje, ki bi bile »večje kakor pa so njene sile.«

Angleški veleposlanik v Tokiu Mac Donald pa je pisal iz Tokia, da ima vtis, da igra Japonska vlada pri pogajanjih z Anglijo dvojno vlogo. Baron Hajaši se je namreč v Londonu delal tako, kakor da se mu silno mudi in da želi čimprej sklenitev pogodbe. Mac Donald pa je v Tokiu mogel opaziti, da so japonski ministri nenadoma postali zelo počasni. Prvi načrt za zavezniško pogodbo so v Londonu izročili baronu Hajašiju so pri tem poudarili, da so upoštevali vsa japonska občutljivost. Iz Tokia pa odgovora na angleške predloge ni bilo. To je bilo zelo sumljivo in kmalu se je vse vpraševalo, če to zavlačevanje ni v zvezi s potovanjem bivšega predsednika Japonske

vlade Ito v Berlin in v Petrograd. Minister Komura je poudarjal, da je bilo to potovanje zasebnega značaja, toda angleški veleposlanik v Tokiu ni mogel prikriti svojega naziranja, da je potovanje prav v zvezi z dogodki in da angleška vlada mora biti zaradi tega potovanja začudena.

Dejansko so v Londonu novice o potovanju bivšega predsednika vlade sprejeli z velikim sumničanjem. Kakor smo videli, je Ito odobril pogajanja z Anglijo. Vendar pa mu je bila bolj pri srečanju želja, da bi se Japonska sporazumela z Rusijo. Hajaši je imel nato nekaj precej razburljivih razgovorov z Lansdowneom, kajti Lansdowne je Hajašiju izrazil naziranje, da je prav ljubeznivo presenečen zaradi novice, ki se je razširila, češ, da Ito ni ravno dobrega zdravlja in da je zaradi megle, ki je v novembru v Londonu zelo gosta, sklenil, preživeti ta izredno nevarni mesec v Petrogradu. Vendar pa je bilo krivično misliti, da je baron Hajaši igral v Londonu dvojno vlogo, dvojne vloge pa ni igrala niti japonska vlada. Sestava Japonske je taka, da mora imeti dvojno politično vodstvo, in sicer politično vodstvo vlade in njenih strank in politično vodstvo »genrojev«, »genroji« pa so edini med seboj le tedaj, kadar to zahtevajo sklepi prestola. Predsednik vlade je bil žalosten zaradi sklepov predsednika mikadovega zasebnega sveta, toda proti tem sklepom se ni mogel upreti.

Itovo potovanje v Petrograd pa ni bilo srečno. Car, Witte in Lansdorf so bili še dovolj popustljivi in j. markiz Ito že začel pošiljati v Tokio poročila, ki so bila polna upanja. V Tokiu pa so angleško usmerjeni ministri zmagovali proti pristajam ruske smeri in ti ministri so »genroje«, ki so bili prijatelji Rusije, prebrčali, da se ne sme zaupati ruskim prijateljskim namenom. Če že ne bi šlo drugače, tedaj bi bilo najbolje, da Japonska ostane osamljena in da se ne zveže niti z Rusijo, niti z Anglijo. Mikado je potrdil sklepe »genrojev«, da naj se nadaljujejo pogajanja z angleško vlado in japonski predsednik vlade je o tem obvestil Itoja v Petrogradu. Ito je odšel nato v Anglijo in obiskal Lansdowne v njegovem luksuzno opremljenem gradu Rowood. Ito se je pri njem še trudil, da bi pustil vrata odprta za sporazum z Rusijo in je menil, da zveza z Rusijo ne bi bila v nasprotju z zavezništvom z Anglijo. Angleški minister je jasno odbil ta načrt. Iz Anglije se je Ito zopet vrnil v Rusijo, tam pa mu niso več verjeli in tako se je Ito vrnil v Tokio, kjer so ga slavili kot ustvarjalca zavezništva med Japonsko in Anglijo.

Toda zasluge za to pogodbo imata samo lord Lansdowne in Kacura, oba sta se pa morala nato še dolgo boriti proti opoziciji.

Drobne novice

Koledar

Sobota, 28. marca: Janez Kapistran, spoznavalec; Sikst III., papež; Guntram, kralj; Spes, opat.

Nedelja, 29. marca: Ciril, mučenec; Bertold, opat in ustanovitelj reda; Pastor, mučenec; Evstazij, opat; Jona, mučenica; cvetna nedelja.

Zatemičev od 20.30 do 6.30

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino glede na svoji naredbi z dne 6. junija 1941-XIX, št. 42, in z dne 2. marca 1942-XX, št. 30, in smatrajo za potrebno, da se določi nov čas za zatemičev, odreja:

Člen 1. Do nove odredbe se morajo upoštevati predpisi o zatemičevu od 20.30 do 6.30 ure.

Člen 2. Drugi predpisi, ki jih obsega naredba z dne 6. junija 1941-XIX, št. 42, ostanejo nespremenjeni.

Člen 3. Ta naredba stopi v veljavo dne 28. marca 1942-XX.

Ljubljana, dne 28. marca 1942-XX.

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli.

Nagrada za rojstvo dvojčkov

Visoki komisar je iz Ducejevega sklada podelil zakoncem Zaje Rudolfa in Ani, Radovlja 44, občina Šmarjeta, ob priliki rojstva dvojčkov nagrado v znesku 600 lir.

Ljubiteljem umetnosti sporočamo

da bomo odslej imeli v prodaji tudi slike domačih umetnikov. Tako imamo že nekaj del (Jakac, Kregaridr.), ki si jih ogleda v naši knjarni.

Prejeli smo tudi večjo pošiljko kresnih umetniških map in monografij v bakro in barvotisku, tako zbirke Athenaeum, Mostri barv, Veliki slikarji sveta itd. — V zalogi imamo tudi vsa domača dela o umetnosti in umetnostni zgodovini.

Gjuška knjigarna v Ljubljani
Pred Skofjo 5

— Vsi novi naročniki »Slovenca« lahko dobe zastoj, če to žele, vse one izvide časopisa, v katerih je strip »Miklova Zale« že izšel.

— Splošna bolnišnica v Ljubljani prosi vse občine v ljubljanski pokrajini, naj obveste svoje občane, da se sprejemajo v bolnišnico bolniki le pod naslednjimi pogoji: 1. S seboj morajo prineseti predpisano bolniško nakaznico — člani bolniških blagajin; 2. potrdilo o zaposlitvi — javni namščenci; 3. plačila nezmožni — ubožno spricvalo v izrecno pripombo, da je plačilo — zavezanec (oče, mati, užitkodajalec) nezmožen plačati osebne stroške; 4. vel ostali pa morajo položiti primeren depozit (za dan 15.—).

— Preglavice pri izbiri velikonočnih daril nam že naznanjajo bližnjo Veliko noč, saj bomo letos morali omejiti svojo darežljivost. Mnogo se jih bo odločilo za praktična darila, vendar pa moramo zabeležiti tudi zelo razveseljiv pojav, da bo letos za pirhe prav mnogo knjig. Nad vse častna za ves narod je pač pohvala knjigarjev, da ljudje navzile splošnim omejitvam vendar pokupijo izredno mnogo dobrih knjig. Med lepe in dobre slovenske knjige so pa strokovnjaki v prvi vrsti prišli predvsem monumentalno »Architecturo perennis«, saj so to veliko delo priporočili razni kritiki, da se dviga nad čas ter bo ta knjiga mogla zanimati tudi znanamce. Bolj skromni bodo pa dati za pirhe prelepi album »Ljubljana« z izbranimi slikami našega mesta, ki so jih napravili naši najodličnejši fotografi umetniki, besedilo je pa napisal naš umetnostni zgodovinar univ. prof. dr. France Stele tako, da tako lepe razprave o Ljubljani prej gotovo nismo imeli. Ta album je izšel tudi v večjezični izdaji, kjer je tudi italijanski prevod. Kdor si hoče torej zagotoviti velikonočno darilo res trajne vrednosti, naj si takoj zagotovi to ali ono knjigo, ker ima mestni kulturni odev v Turjaški palači na Napoleonovem trgu samo še po nekaj izvodov v zalogi.

— Sprememba naziva pošt Moste pri Ljubljani in Vič. S 1. aprilom t. l. se spremeni naziv pošte Moste pri Ljubljani v Ljubljana 10, pošte Vič pa v Ljubljana 11.

— Lepo vreme. V petek, 27. t. m. ni bilo zjutraj elane, ki je dva dni pobelila barjansko ravan in Ljubljansko polje. Jutranja temperatura se je toliko dvignila, da je bila v petek zjutraj zaznamovana najnižja z 0.0 stopinj C. V četrtek pa se je dnevna temperatura že močno dvignila in je dosegla + 18 stopinj C. Barometer na drugi strani pada in je v petek dosegel stanje 762.3 mm, za 2 mm nižje kakor prejšnji dan. Lepi in topli popoldnevi izvajajo ljubljanske prebivalstvo posebno v tiolske nasade, kjer so po glavnih cestah že postavljene klopi, sedaj vedno močno zasedene, ko se posebno mladina rada senci. Poljska dela lepo napredujejo.

— Steklenice od piva so, kakor že svojčas uradno objavljeno, lasti pivovarji in niso kupljive, niti se jih ne sme uporabljati v kake druge svrhe. Za naš promet izgubljene steklenice so zlasti sedaj nenadomestljive, ker jih ni mogoče nadomestiti z novim nakupom. — Zato prosimo vse, ki hranijo ali uporabljajo naše steklenice, da nam jih vrnejo odnoso sporoče proti vrnitvi stroškov za obvestilo, kje se nahajajo. — D. d. pivovarna »Union«, Ljubljana.

— Nesreča. 40 letni posestnik Anton Zupančič iz St. Vida pri Stični se je ponesrečil pri obdelovanju kamna. Drobec mu je odletel v oko in ga tako hudo ranil, da je nevarnost, da bo izgubil vid. Zdravi se v ljubljanski bolnišnici.

— Izpred malega senata. Pred malim kazenskimi senatom v Ljubljani je bila ta teden nad 3 ure trajajoča razprava, ki je pokazala prav žalostno sliko, kam je zašla naša mladina. Pred meseci je po mestu vlamjala mlada vlomilska tolpa, obstoječa iz 4 fantov, ki so v kratkem času zagrešili do 10 vlovov in odnesli plena v vrednosti do 25.000 lir. Pred sodniki malega senata so obstoječi, med katerimi sta bila 2 še nedolžna, priznali v bistvu vse vlohe. Bili so obsojeni: Jože, glavni tolpe, na 2 leti strogega zapora, Vinko na 1 leto in 3 mesece strogega zapora, Valentin na 11 mesecev in Drago na 3 mesece strogega zapora, pogojno za 3 leta.

Ljubljana

1 Ravnateljstvo I. mešane meščanske šole na Viču v Ljubljani sporoča svojemu učiteljskemu zboru, svojim učencem in učenkam, da se prične redni šolski pouk v ponedeljek, dne 30. marca ob tri četrti na dve popoldne v poslopju ljudske šole na Viču. Pouk za vse razrede bo ob ponedeljkih, torkih, četrkih in petkih po urniku, ki jim bo objavljen v ponedeljek. Ta dan zberejo gg. razredni ki učence(ke) svojih razredov na dvorišču, za primer slabega vremena pa na šolskih hodnikih. — Ravnatelj.

1 Na II. ženski realni gimnaziji v Ljubljani se začne v ponedeljek 30. marca zopet redni pouk. Do velikonočnih počitnic, ki se začnejo v četrtek 2. aprila, je razpored naslednji: Na osnovni šoli na Viču imajo pouk v ponedeljek ob 13.45 IV. abed in V. a razred, v torek ob 8 vsi oddelki IV.—VII. razreda. Na trgovski akademiji v ponedeljek ob 13.45 razredi II.b, III.e in III.d; v torek II.e, III.a in III.b in v sredo II.d, III.e in III.d. V dvorazredni trgovski šoli (poleg trgov. akademije) pa v ponedeljek I.a in I.e; v torek I.b in I.d, v sredo I.e in I.a ob 13.30. Za ponedeljek velja stari urnik. Razpored in novi urnik sta nabit na oglasni deski v veži učiteljske šole.

1 Umetnostna razstava v galeriji Obernel je podaljšana, na kar vlnudno opozarjamo one, ki si je do sedaj še niso ogledali. V nedeljo ne nepreklicno zaključiti.

1 Podpornemu društvu za gluho mladiño je poklonila v počastitev spomina blagopokojnega Slavka Kolarja prijateljska družba znesek 100 lir. Blagim darovalcem priščena hvala!

1 Literarni večer pisatelja Ivana Albrehta, ki bo v ponedeljek 30. t. m. ob 18. v dvorani Pokrajinske delavske zveze (Delavske zbornice) na Miklošičevi cesti, bo novost v tej panogi kulturnih prireditvev. Dela recitirajo člani (ce) naše Drame, režijo pa vodi Valo Bratina. O avtorjem delu bo za uvod spregovoril vseuč. profesor dr. France Veber. Prireditve zasluži pozornost in nanjo občinstvo toplo opozarjamo. Vstopnice so na razpolago v predprodaji, uro pred začetkom pa tudi pri blagajni pred dvorano.

1 Osebnost izkaznice. Oni prebivalci mestne občine ljubljanske onstran kontrolne črte, ki sami ne morejo priti po svojo osebno izkaznico, za katero so že prosili, in oni, ki te izkaznice nujno potrebujejo in jih še nimajo, naj se obrnejo na najbližji okoliški občinski urad na Ježici, Devici Mariji v Polju, Dobrunjah, Rudniku, Igu, na Dobrovi in Brezovici. Ti občinski uradi bodo prevzeli prošnje in podatke za osebne izkaznice ter jih dostavili ljubljanskemu mestnemu poglavarstvu, nato bodo pa ti uradi spet posililec dostavili izgotovljene osebne izkaznice. Za prebivalce Zg. Šiške, Dravlj in okolice pa posluje še nekaj

Izšla je 14. knjiga »Slovenčeve knjižnice« OSENDOWSKEGA

Ljudje, živali in bogovi

Dobite jo že od danes naprej po vseh knjigarnah in trafikah. Radi obsega in številnih ilustracij stane 6 Lir. • • • Ta knjiga je tako napete vsebine, polna divjih pustolovščin, da je bralec ne bo odložil dokler, je ne bo prebral do konca

Naročniki knjižnice bodo dobili to knjigo skupaj z

Dekle z bliseri

ki bo izšla drugi teden — torej šo pred Veliko nočjo.

Radi tehničnih težav se je izid teh knjig precej zakasnil, prebrani pa smo, da jih bodo bralci sedaj še bolj veselili. — Kupujte knjige »Slovenčeve knjižnice«!

časa poslovalnice mestnega poglavarstva v žoli v Zg. Šiški ter naj se prizadeje obračajo na to poslovalnico.

1 Obvezno javno cepljenje koz za otroke, rojene leta 1941, in one, ki so bili lani cepljeni oprešeni, bo tudi letos opravil mestni fizikat majnika meseca. Kakor vsako leto bodo seveda tudi letos starši o pravem času obveščeni po šolskih in z lepaki, razen tega bodo pa starši vseh onih otrok, ki morajo biti letos cepljeni, tudi še pisemno povabljeni. Cepljenje bo na vseh straneh mesta, da bodo vsi otroci lahko prišli na vrsto.

1 Rojstva in umiranja v Ljubljani. Po podatkih mesečno izhajajočega verskega lista »Vera in življenje« je bilo v Ljubljani januarja rojenih 70 otrok. Nobenega rojstva v tem času ne zaznamujeta v tem času župniji v stolnici in Trnovem. Umrlo pa je v tem času 84 oseb, od teh 38 moških. Posebno zanimivost kaže župnija pri sv. Jakobu, kjer je bilo januarja 5 porok, rojenih 5 otrok in umrlo 5 oseb.

1 Damski frizerski salon E. Fettesch-Frankheim se je preselil v Selenburgovo ulico 6/I. Priporoča se za cenjeni obisk.

1 Nedeljsko zdravniško dežurno službo bo opravljal od sobote ob 20. do ponedeljka ob 8. zjutraj mestni zdravnik dr. Logar Ivan, Cesta 29, oktobra št. 7, telefon 41-58.

Naznanila

GLEBALISCE. Drama: Sobota, 28. marca ob 17.30: »Človek, ki je videl smrt« izven. Zelo znižane cene od 12 lir navzdol. — Nedelja, 29. marca ob 14: »Jureček« Mladinska predstava. Izven. Cene od 15 lir navzdol. Ob 17.30: »Zaljubljen žena« izven. Znižane cene od 12 lir navzdol. — Ponedeljek: Zaprti.

Operat: Sobota, 28. marca ob 17: »Sveti Anton, vseh ljubljenskih patron« izven. Znižane cene od 15 lir navzdol. — Nedelja, 29. marca ob 11: »Indija Koromandija« Premiera. Izven. Znižane cene od 16 lir navzdol. — Nedelja, 29. marca ob 17: »Don Pasquale« izven. Cene od 18 lir navzdol.

ROKODSKI ODER. Gibalo Pinčarjeve »Verige je strast, ki je v začetku kot droben kamen, a sproži ogromen plaz. Zaradi verige se skali življenje v dveh družinah, ki sta doslej živeli v najlepši slogi. Vsi, že zdavnaj pozabljeni in odpusteni preprički, udarajo na dan v poguben plamen. Zdi se, da se plač bo ustal. Tedaj udari nepričakovano smrt in udusi sovražstvo. Škandala sreča se spoznajo, upravlja in življenje bo teklo spet lepo kot nekdaj. — Vsi, ki ljubite plemenito zabavo, pridite! Predstava bo v nedeljo (jutri) ob petih popoldne. Vstopnice so v predprodaji od 10 do 12 in dve uri pred pričetkom v društveni pisarni, Petrankova 12-1.

RADIO. Sobota, 28. marca: 7.30 Poročila v slovenščini — 7.45 Pisana glasba; med odmorom ob omih napoved časa — 8.15 Poročila v italijanski — 12.15 Poje tenorist Anton Šladoljev, na kitari ga spremlja Stanko Prek — 12.40 Trio Lomona — 13. Napoved časa, poročila v italijanski — 13.15 Poročila Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenščini 13.20 Glasbeni koncert, vodi dirigent Barzizza — 14. Poročila v italijanski — 14.15 Radijski orkester, vodi dirigent D. M. Slanec: Orkestralna glasba — 14.45 Poročila v slovenščini — 17.10 Preno iz Ké. Opera: Prvo in drugo dejanje: Ottomér Gerstler: Evahn Arden: med odmorom predavanje v slovenščini — 18.30 Dr. Simo: Zdravje gospodinj, gospodinjstvo predavanje v slovenščini — 19.30 Poročila v slovenščini — 19.45 Simfonična glasba — 20. Napoved časa, poročila v italijanski — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini 20.40 Ponočnega časa — 21. Preno iz gledališča »La Fenice« iz Benetk: Verdi: Traviata, tretje in četrto dejanje; med odmorom predavanje v slovenščini — 22.10 Adamček orkester igra — 22.45 Poročila v italijanski.

LEKARNE. Nočno službo imajo lekarne: mr. Lenšek, Reoljeva cesta 1, mr. Balovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, Vič-Tržanska cesta 48.

POIZVEDOVANJA. V četrtek, dne 26. III. t. l. je bila najdena damska rjava rokavica na Dunjski cesti pred Bavarskim dvorom. Dobi se v upravi »Slovenec«.

Zgubil sem možko desno rjavo rokavico v četrtek, dne 26. marca zvečer po 5. uri v bližini mesarja Jagodica v Karunovi ulici. Pošten najditelj naj jo odda pri mesarju Jagodici ali v drogeriji Stišoj, Tavcarjeva ulica.

Z Gorenjskega

Velik otroški koncert so imeli v društvenem domu »Na skali« v Trzinu. Vodila ga je voditeljica krajevne skupine Ana Klauber.

Okrožna hranilnica v Radovljici. Te dni je bila seja, na kateri se je konstituiral upravni odbor. Za člane upravnega odbora so postavljeni: Vinko Savnik, trgovec v Radovljici, dr. Ivan Šarc, zdravnik v Radovljici, Jožef Mulej, gostilničar, Franc Šlibar, finančni uradnik v Radovljici, Ivan Kenda, dipl. trgovec na Bledu in Rmil Klein, prokurist KID na Jesenicah. Hranilnica ima svoji podružnici na Jesenicah in v Trzinu.

Pevska in igralska družba iz Spittala je nastopila v lepih nošah v Bohinjski Bistrici in priredila s svojimi predvajaji ob plesu, petju in humorju dve uri užitka tamkajšnjemu prebivalstvu.

Osenesetletnico življenja je zdrav in čil obhajal g. Valentin Solar, upokojeni tovarniški mojster in bivši načelnik žebjarske zadrage v Kropi.

Iz Srbije

Predavanje propagandnega voditelja nemške skupine. Šef propagandnega urada nemške narodnostne skupine v Banatu in Srbiji, Hans Jakob Hein, je imel na belgrajskem radiu predavanje, v katerem je pozival vse člane te skupine na dolžnosti, ki jih imajo do svojega naroda. Po njegovih izjavah jih ni dovolj, da so nemški narodnostni skupini prinesli nemški vojaški izpolnitev vseh njenih želja, temveč je sedaj nastopila dolžnost, ki jo mora vsak Nemeec v tamkajšnjem kraju izpolniti. Predvsem mora vse člane prevzeti vojaški duh in neumorno delo ter udeleževanje povsod, tako na bojišču, kakor tudi v zaledju, da bo res vsak posameznik prispeval svoj del za končno zmago.

Dinar edino plačilno sredstvo v Srbiji. Srbska narodna banka znova opozarja javnost, da je na vsem sedanjem »rbskem« področju samo dinar zakonito plačilno sredstvo. Ta odredba velja tako za civilno prebivalstvo, kakor tudi za pripadnike posameznih armad, ki so razporejene na tem ozemlju. Za prestopke naredbe so določene stroge kazni.

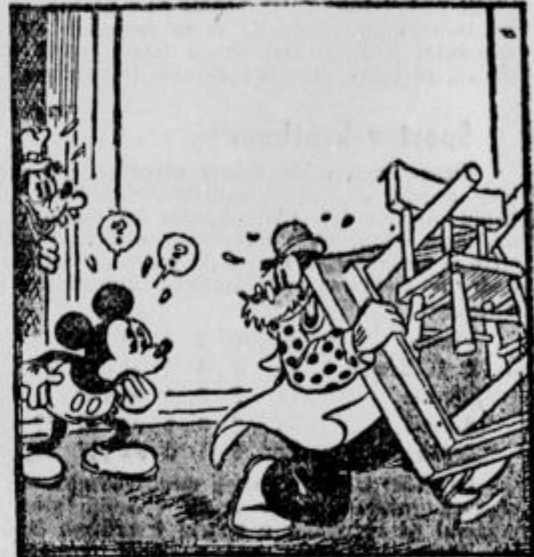
Ustanovitev posvetovalnega odbora v finančnem ministrstvu. Srbski finančni minister je izdal odredbo, s katero je v zaupnem po resoru ustanovil poseben posvetovalni odbor. Njegova naloga je proučevati vsa vprašanja racionalnega varčevanja tako v finančnem ministrstvu, kakor tudi vsa ostala vprašanja, ki se nanašajo na obnovo sedanje Srbije.

Zboljanje hotelske službe v Srbiji. Ker je bila hotelska služba v Srbiji prej razmeroma še slabo razvita, so v Belgradu ustanovili posebno delniško družbo, ki ima za nalogo zidati in odpirati nove hotele in tako pospeševati hotelsko industrijo v posameznih srbskih mestih. V poštev prihajajo predvsem razni kopaliski in izletniški kraji.

Pikec je vstopil in zavpil:

»Tri sto zelenih, no, tu je moje pohištvo! To je pa res čudovito: našli ste moje pohištvo že prej, preden sem vam sploh kaj povedal o njem! Vi ste zares detektiv v pravem pomenu besede!«

Ne da bi še kaj pristavil, je Pikec pograbil pohištvo in ga odnesel.

»Hvala Bogu!« je vzklilnil Kužek, ko je vstopil, čim je Pikec izginil. »Tole zadevo sva kar urno odpravila.«

KULTURNI OBZORNIK

Doslej neznana slovenska epopeja o katoliški Cerkvi

V zadnji številki »Časa« se je zaključila slovestveno zgodovinska studija prof. dr. Fr. Koblarja o pesnitvi Jerneja Levičnika »Katoliška Cerkva«, ki je bila napisana v verzih v letih 1844—1847, ko je bil ta slovenski Čbeličar, rojak iz Zelenikov, župnik v samotni Zgornji Plesi (Inner Teuchen) na Koroskem. Vse doslej je živel v rokopisu. Verjetno je, da je v poznejših letih rokopis obležal v kakšni stavnici, kjer ga je rešil neki škotavec in izročil pokoj. univ. prof. dr. St. Lapajnetu, ta pa ga je dal v obdelavo prof. dr. Koblarju. Prof. dr. Koblar je ta bolj zanimiv kot pesniško vreden plod naše predmarčne literature iz Prešernovega časa vzel resno v pretres ter ga od vseh strani obdelal v svoji studiji v reviji Leonove družbe. Najprej je podal opisno vsebino dela, ki naj pokaže po zgledu Dantejeve Božanske komedije, pa tudi Miltonovega izgubljenega raja ter Klopstockovega Mesija rast in božanskost Katoliške Cerkve, oziroma odrešenje sveta po Kristusu in njegovi Cerkvi. Delo naj bi zajelo vso zgodovino bojev in zmag Cerkve, kako padajo ob njej oholi in slabi v peklu, zmagujejo pa ponizni in verni. Ob tej osrednji misli naj posebej poudari očistitve, zveličanje in pogubljenje ljudi, kakršno stališče so pač zavzeli v življenju do svete Cerkve. Vsa pesnitev obsega skoraj 10.000 verzov ter razpada v XIV. spevov. Vso to pesniško zgodbo je podal prof. Koblar po posameznih spevih, ki naj pokažejo ustanovitev Cerkve po

Kristusu (I. spev), nato pa je v nadaljnjih spevih šel skozi vice in predpel ter pekel (II.—IV.), kjer je pokazal Luciferja in njegove glavne svetovalce: Antikrista, Moloha, Belecubaba, Mamona in Behemota, ki vodijo vojsko proti Cerkvi na naši zemlji. In ta vojska, kakor se kaže na svetu, je zajeta v nadaljnjih spevih, ki predstavljajo sredo pesnitve (V.—XII.) in prikazujejo vojske teh petero Satanovih vojska. Zadnja dva speva (XIV.—XV.) sta pa posvečena zmagi pravovernih in pobožnih, ki dobe svoje plačilo v nebesih.

Tej vsebinsko zanimivi pesnitvi je prof. Koblar določil tudi njeno kulturno in literarno zgodovinsko pomembnost ter pesniško vrednost v drugem delu svoje studije, govoreč o oblikovanju take univerzalne snovi. Poglobil se je v ogromne pesnitve njenih predlog, ki niso nič manjše kakor zgoraj imenovana valedela k primerjavi med temi deli, ugotovi še nadvse zanimiv povod vznika te pesnitve ter ob tej priliki poda gradivo za zanimivo slovensko osebnost misijonarja Smolinikarja, Levičnikovega prijatelja iz Čopovega kroga, ki je v Ameriki postal ustanovitelj posebne Cerkve, razkolniške seveda, ter s tem dal povod Levičnikovi verzificirani apologetiki. Delo tega misijonarja je našlo odmev celo v pesnitvi ameriškega pesnika Longfellowa, še preden je Smolinikar prišel v Ameriko! Nato ugotovi idejni namen pesnitve ter njeno zgradbo, ki je dobro premišljena ter bistvena pri vsej zasnovi. Posebno poglavje pa predstavlja primerjava Levičnikovih stopinj za Dantejem, Miltonom in Klopstockom ter razliknost od njih, v čemer se pokaže tu in tam slovenska izvirnost. Kot bogoslovce pa je Levičnik mnogo zajel tudi iz sv. Avgušina (De civitate Dei), kjer je dobil osnovni idejni temelj. Tako v miselnem pogledu. V pesniški formi — zlasti figurativni polnosti — pa

njegova volja ni bila nalogi kos ter je delo ostalo pričevanje in izpoved, ne pa pesnitev umetnostnega pomena. Ni pa brez pomena, kajti — sta pesnitev je značilna slovenska podoba svoje dobe, ne sicer s pesniško bliskovitostjo razžarjena, niti z epigonsko lahkoto in gladkostjo oblikovana, pač pa prizadevno delo, svojevrsno pričevanje in izpoved. In tako je zanimivo predvsem s — kulturno zgodovinskega vidika, zlasti še, ko vpleta v pesnitev mnogo oseb iz svojega časa, pomembnih za tedanje duhovno usmerjenost, pa tudi oseb iz slovenske kulturne sodobnosti (Čop in njegov krog, misijonarji Baraga, Knoblar, Pire). V tem pogledu postaja ta univerzalna snov tudi slovensko pobarvana ter ima čustvene zveze z Levičnikovim domotožjem po slovenski rojstni dežel in njenem razvoju. Glavni kritični del vse studije pa je strnjen v zadnjem poglavju Pesnitev, kjer je označena in ocenjena po vseh svojih notranjih vrednotah ter stilističnih oznakah. Pesnitev se pokaže kot delo klasičnih, humanističnih in baročnih prvin, katerim pa tudi ni neznančno že novo romantično čustvo. Ni pa pesnitev velike umetniške delo, temveč je zanimiva zamisel, sama vsebinsko ogrado, razlaga in dokaz za idejo, retorična dialektika, verzificirana proza. Toda pesnitev ne smemo soditi samo s tega stališča, temveč ima večjo vrednost v celotni zamisli in zasnovi, v kulturni zgodovinski podobi, kot živa časovna antiteza konservativnega in globoko verujočega vernika sodobni proticerkveni orientiranosti »moderne« sveta. To je osebna in nadosebna vsebina te zanimive slovenske epopeje, ki doslej še ni bila v evidenci slovenske literarne zgodovine, stoji pa kljub vsem pomanjkljivostim nad vsem, kar je zmoglo naše slovstvo ob Prešernu.

S to svojo važno razpravo je prof. dr. Koblar

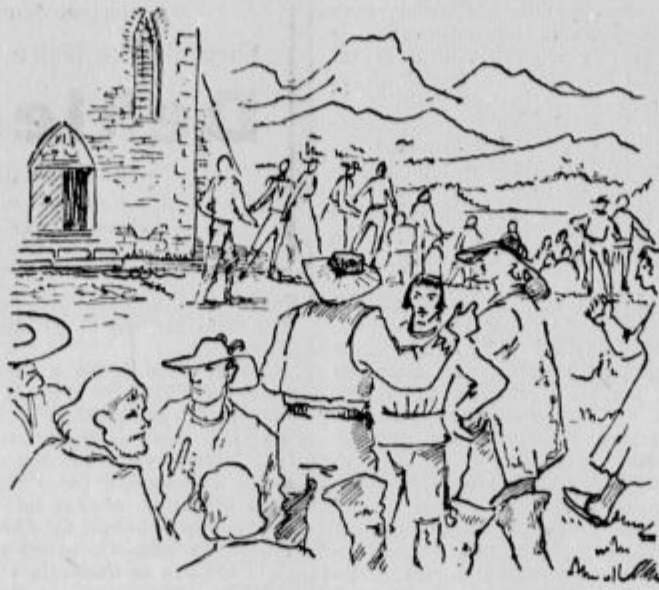
pridobil svojemu rojaku Levičniku drugačno ceno v naši slovstveni zgodovini in »Prešernov krog« je dobil novo pomembno delo, ki v svojih zarodkih sega naravnost nazaj na Čopov vpliv. — td

Planinski vestnik, št. 1—2. Slovensko planinsko društvo izdaja že preko štirideset let svoje glasilo Planinski vestnik, ki si je pridobilo ne samo v slovenski javnosti, temveč tudi v mednarodni alpinistiki lep sloves. Sedaj je izšla nova dvojna številka te revije, ki na uvodnem mestu prinaša potopis dr. Franceta Ogriina o belokranjskih sprehodih. Najprej nas popelje na lepo razgledno točko — na koto na Koprivniku, odkoder se nam ko na dlan odpro vsa Belokrajina, potem pa nas vodi lepo preko Črnomlja v Stari trg ob Kolpi, na lepo Vinico ter preko Preloke v Adlešiče, drugič pa nam bo pokazal še drugo stran prelepe Bele krajine, ki bo letos gotovo najpriljubljenejša letovišče Ljubljančanov. — Dr. inž. Avstin France opisuje svoj obisk na Višarjih, pozneje pri dr. Kuglju v zvezi z opisom plezafnih tur čez Višnje polce, ki je bila ena najlepših in najbolj nevernarih, ki jih je napravil in živo opisal ta naš odlični opisovalec planinskih tur. Berden Vasko opisuje potovanje v Cortino d'Ampezzo in še dalje v Milan. S tem so glavni opisi končani. — V rubriki Naš kotiček pa piše Miran Zargi o Blokah v novem letu. V obzorniku pa se dr. Skaberne spominja univ. prof. dr. M. Dolenc kot ljubitelja naše zemlje in kot odličnega planinca. A. B. pa se spominja pok. dr. V. Foersterja, višjega sodnega svetnika v pokolu ter sina slavnega komponista »Gorenjskega slavka«, ter vnetega planinca in planinskega pisatelja. Naznanjeno je tudi nekaj planinskih novih knjig. Planinski vestnik velja za vse leto 20 lir za tuzemstvo, za inozemstvo pa 32. Glavni in odgovorni urednik dr. Arnost Brilej.

16.

Župljani šentjakobske župnije so imeli ta dan važne pomenke med seboj. Takoj po glavnem opravilu in po popoldanski službi božji so šepetali starci nekaj skrivnostnega drug drugemu na uho. Nato so se začele zbirati posamezne gručice ljudi. Bili so le odlični možje iz bližnjih župnij in vasi, ki so se pogovarjali med seboj. Neka skrivnost je visela nad vsemi.

17.

Mlajši možje in fantje ter ženske in dekleta, razume se, da tudi otroci, so se že davno razšli na svoje domove, ko so ti resni možje še vedno stali pred cerkvijo in se pomenkovali. Morala je biti važna zadeva, ker o njej niso govorili mladini, temveč le drug drugemu na uho. Kar pa vedo možje, ostane med njimi. Videti je, da jih še ni prav skrb, iti domov.

18.

Sele ko je začel padati na zemljo mrak, so se jele pomikati te skupine od cerkve v stran, a ne proti domu, kakor bi marsikdo mislil, temveč v hrib nad vasjo. Pri cerkvi sv. Petra, podružnici fare sv. Jakoba, se začenja nizko pogorje, ki vodi nato proti visokim goram na meji med dvema deželama. Tjakaj so se napotili naši možje, kjer je na hribu kraljevalo Gradišče.

Sport

Jahn o vratarski umetnosti

V nemški nogometni reprezentanci, ki bo igrala prihodnji mesec v Berlinu proti vročim Spancem, bo stal med podboji zopet vratar Hellmuth Jahn. Preden je odpotoval v Koblenz, kjer imajo kandidati za nemško državno enajstoročnik skupni trening, je v pogovoru s časnikarji povedal naslednje:

»Vloga vratarja ni lahka. Ko so me prvič postavili v reprezentanco Berlina, smo izgubili z 1:3. Hudo bridka pilula je bilo to zame. Dve leti potem me niso več povabili. Ko so me začeli spet upoštevati, se je začela doba lepih borb in uspehov. Moj učitelj je bil Herberger, ki mi je govoril vedno isto: vratar mora znati žogo dobro boksati, o pravem času startati, ujeti žogo pa poslati daleč v polje. Veliko sem si prizadeval, da bi se tega trojega temeljito navadil. Za vzgled so mi bil bivši vratarji drž. reprezentance. Klodiava moč je bila v eljajnih streljih, Jakobova v varnem odbijanju žoge, Kressova pa v zviti pozicijski igri.

Kdor hoče igrati v državnem predstavnstvu, mora veliko trenirati. Kako važno je, da se znaš pravočasno pognati za žogo in s tisto močjo, ki je ravno pravšnja! Koliko vaje je treba, da se naučiš podati žogo daleč, vendar ne v prazno, temveč lasnim tovarišem! Za to ne zadostuje samo nogometni trening. Tudi druge športe moraš obvladati, če hočeš obstati v državni reprezentanci.

Šport v kratkem

Vienna vodi v dunajskem okrožju. Izidi pretekla nedelje so bili: Vienna:Wr. Sportklub 5:1, Rapid: Austria 4:3, JAC: Admira 2:1. Šesto kolo povratnih tekem bodo odigrali v nedeljo. Največ sreče je imela doslej Vienna, ki vodi z 22 točkami. Podrobno stanje na vrhu dunajske razpredelnice je naslednje:

Vienna	14	10	2	2	43	21	22
F. C. Wien	13	8	3	2	41	17	19
Wacker	14	8	2	4	44	32	18
Austria	14	7	3	4	39	22	17
Rapid	14	8	1	5	42	27	17

Dr. Karl Diem, ravnatelj mednarodnega olimpijskega instituta, se je mudil v Sofiji, kjer je predaval na akademiji o športu v antičnih časih. Dr. Diema prištevajo med najboljše poznavalce stare grške športne zgodovine. Decembra meseca l. 1939. je bil dalje časa v Olimpiji, kjer si je

ogledal dela na odkopavanju antičnega stadiona, palestre, gimnazije in olimpijske vasi za tekmovalce.

Dogodki v nedeljo 29. marca. V državnem nogometnem prvenstvu bodo igrali po temle sporodu:

Modena: Modena—Lazio; Rim: Roma—Atalanta; Livorno: Livorno—Ambrosiana; Napoli: Napoli—Liguria; Bologna: Bologna—Torino; Torino: Juventus—Triestina; Genova: Genova—Venezia; Milan: Milano—Fiorentina.

Ugibanja o izidih so tokrat precej težka. Torino in Bologna sta dejansko enakovredni enajstoročniki. Morebitna premoč Torina se bo razblinila ob dejstvu, da bodo igrali na igrišču, ki pomeni prednost za Bologno. Tekma bo torej odprta. Prav isto velja tudi za gostovanje Benečianov v Genovi. Od vodilnih klubov si upamo zapisati samo o Romi, da ei bo v borbi proti Atalanti prisvojila obe točki. Posebno živahno bo v soboto zvečer v milanski športni palači. V gosteh bodo imeli nemško predstavnstvo v hokeju na ledu. Zmagabo odločila najbrže večja rutina nemškega moštva, ki bo igralo v Milanu že svojo 99. mednarodno tekmo. Italijanski smučarji bodo vrnili v nedeljo obisk Švicarjem. Tekmovali bodo v Arosi.

»Dobro poznam Musino in vem, da je hudo nadarjen boksač,« je izjavil nemški prvak Richard Vogt. Sedaj se pripravlja v Hamburgu, da se bo pomeril z Italijanom Musino za naslov evropskega prvaka srednje teže. Srečanje, ki bo za veliko noč v Berlinu, ne bo prvo med tema borcez z boksaškimi rokavicami. Še kot amaterja sta se spoprijela pred leti v Duisburgu in Musina je zmagal po točkah. Medtem sta oba nekoliko napredovala, o veliki noči pa se bo pokazalo, kdo je boljši.

Tschammer und Osten, voditelj nemškega športa, je sprejel v domu jahalnega športa rumunskega mladinskega voditelja generala Iliessa. Zatem mu je razkazal olimpijski stadion z državnim športnim poljem in akademijo za telesno vzgojo. V kratkem pričakujejo v Berlinu tudi načelnika bolgarske državne mladinske organizacije dr. Klečkova.

Dva švedska tekača grozita, da bosta še letos porušila svetovni rekord v teku na 1500 m. To sta Gundar Hägg in Arne Andersen. Za njuno prvo srečanje vlada na Švedskem veliko zanimanje.

Odgovor.

Hlapec: »Gospodar, prišel je mesar in si hoče ogledati našega vola.«
Gospodar: »Samo trenutek! Takoj pridem!«

Malioglasi

V malih oglasih velja pri iskanju službe vsaka beseda L 0,30, pri ženitovanjskih oglasih je beseda po L 1,— pri vseh ostalih malih oglasih pa je beseda po L 0,60. Davek se računa posebej. — Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu.

Službe

Jstejo:

Mlada postrežnica

večša samostojne kuhe išče zaposlenja za ves dan ali samo za dopoldne. Ponudbe na upravo »Slov.« pod šifro »Poštena in varčna« št. 1849. a

Službe

Dobe:

Dekle

sprejem k dvema osebam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 1847. b

Prodamo

Specielne ovitke za osebne izkaznice

dobite pri

»BARAGA« - Nebotičnik

Fige in brinje

za žganjekuho ima stalno na zalogi po najnižji ceni trdka Ivan Jelačin, Ljubljana, Aškerčeva 1, telefon 26-07.

Dva prašiča za rejo

stara 4 mesece, prodamo. Kotnikova 21/L, desno. J

Stanovanja

Jstejo:

1 ali 2-sobno stanovanje

išče mirna družina. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1808. c

Obrt

Pisalne, računske stroje

in nalična peresa vseh sistemov popravila strokovno in hitro

»BARAGA« - Nebotičnik

Kupimo

Karbid in vreče

vsako količino kupimo. Plačamo visoko ceno. Generator delavnica, Tyrševa 13 (Figovec), levo dvorišče, telefon 29-27.

Denar

Hranilne knjižice

Mestne hranilnice do 25 tisoč lir vzamem kot posojilo. Vknjižba na hišo. Ponudbe na ogl. odd. Slovenca pod »Višje obresti« št. 1820. d

BUDINO CON PESCE // RIBJA PASTETA

Oggi che l'alimentazione dev'essere regolata con estrema razionalità, il Budino La Rocca merita ogni preferenza come alimento completo. Entrano nella sua composizione pesce, olio puro d'oliva e verdure, tre elementi basilari, di altissimo tenore nutritivo e sensibilmente appetitosi.

Dandanes, ko mora biti vsa prehrana urejena s skrajno racionalnostjo, zasluži pač RIBJA PASTETA La Rocca vsako prednost kot popolno hranilo. V njeno zmes je vmešano ribje meso, čisto olivno olje in zelenjava, tri osnovne vrstine, ki so redline in izredno tečne

Francesco Perri

96

Neznani učenec

Zgodovinski roman iz Kristusovih časov. Prevedel dr. Joža Lovrenčič

Oba razbojnika sta skoraj zadušena hropla. Jezusa v sredi je dež orol in je bil bolj bel ko smrt in se je svetil kakor v nadnaravnem zamaknjenju. V eter je bil križ nalahno zaobrnil proti zahodu, da je bilo, kakor bi Jezus razširil roke proti morju Rima. Njegov obraz, čeprav ehujšan, je bil spet lep, kakor bi v svoji dobroti še zadnjič klical: Vas vse, o ljudje, ki ste me križali, ljubim!

23.

Sobotna jutranja zarja se je bližala.

Se isti večer, ko se je izvršilo križanje, je bil Marko e prijateljska iz sinedrija — z Nikodemom in Jožefom iz Arimateje, z Miriam iz Magdale ter z drugimi ženami, ki so hodile za Učenikom in ga ljubile, navzoč pri pogrebu. Videl je, kako sta Musarion in Evanora napolnili njegove rane na rokah in nogah z balzomom, kako mu je Miriam zavezala pod brado bel platnen trak in ga poljubila na usta, kakor poljubi mati otroka. Videl je, kako Saloma in Tabita prepojili z dišavami in izvarili prt, v katerega je bil zavil in je bilo njegovo truplo v beli tkanini kakor cvet med usahljimi listi. Potem se je vrnil domov, da bi poiskal učence, ki so bili še vsi prestrašeni in žalostni po vsem, kar se je ta dan zgodilo.

Zvečer in drugi večer so se zbrali za mizo zadnje večerje in govorili o Jezusu, se ga spominjali in jokali za njim in nad seboj. Ubogi ribiči, odtrgani od vsega, od svojih družin in vsakdanjih skrbi, izbrani za oznanjevanje duhovne preobrazbe sveta, prevzeti od nadnaravnega upanja in pri-

vida nebeškega kraljestva, v katerem naj bi se uresničile obljube, o katerih so izza vekov govorili preroki, so bili zdaj sami preganjeni, ni jih več vodil On, ki jih je utrjeval s svojim zgledom in se s samim pogledom; nevedni so bili v vsem, in zlasti v božjih zadevah.

Kako naj izpolnjujejo poslanstvo ribičev duš, kako naj širijo veselo oznanilo, kateri čudež naj bi potrdil veljavo njihovih besed?

»Vselej, kadar boste jedli kruh in pili vino, v katerih zapuščam samega sebe, delajte to v spomin name, ki sem vas tako ljubil,« je rekel Učenik. In da bi bil med njimi, je vzel Peter kruh in vino in ju z besedami zadnje večerje posvetil ter razdelil med navzoče. Tudi Marko je jedel in pil in se čutil po tolikem strahu kakor omamljen.

Jezusova grozna smrt ga je čisto strla in je bil brez moči. Nič več ni upal, da bi še kdaj videl Varilijo, niti da bi mogel priti v kraljestvo, katerega je obljubil Jezus svojim zvestim.

In vendar ga je nekaj še vznemirjalo in mu budilo hrepenenje, ga begalo in mu ni dalo spati. Jezus je večkrat rekel: »Umorijo me, a po treh dneh bom vstal.« In njemu samemu je še posebej rekel, ko se je poslavljaj: »Ti boš prvi prišel v kraljestvo.« Ali bi moglo biti take obljube, ki jih je dal tako dober in pravičen človek, kot je bil Učenik, slepilo? Kaj, če je le njegova elabost, da dvomi, če je njegova človeška vera prešibka? Kolikokrat je Jezus priporočal poleg čistosti erca tudi vero.

Tretji dan se je že bližal.

Ce so bile Učenikove obljube resnične bo ta dan vstal in tedaj bo izginil sleherni dvom, da ni bil Odrešenik sveta. Potem bi tudi razumeli, zakaj je hotel tako bridko trpeti. Zakaj se je tako človeško predal vsemu trpljenju in eramotenju.

Kakor bi ga gnala neudržljiva sila, ni hotel Marko sobotno noč spati doma. Ne da bi komu kaj rekel, je šel sam proti Efrajmskim vratom in se

približal ob Kalvariji do vrta Jožeta iz Arimateje, kjer je bila grobnica, v katero je bil položen Jezus in je bila zapечатena. Vojaki, ki so jo stražili, so se sprehajali ob pojemajoči luni in se pogovarjali.

Marko je sedel ob ogradi in ostal tam, da bi do jutra nadziral grobnico.

24.

In tako je bilo malo pred jutranjo zarjo morda zaradi dolgega bdenja, zaradi razburjenosti in pričakovanja ali zaradi čudovito lepe zvezdnate noči Marku tako čudno pri duši, da ni mogel reči, ali je omamljen ali žalosten.

Luna je zašla nad Sredozemskim morjem kakor kak ostanek nebesnega brodoloma, ozvezdja so na svoji poti pobledela in bilo je, kakor bi v neizraznem mrazu vzdrihale vse stvari. V ozračju se je zdelo, kakor da je polno pritaženih glasov, kakor bi zveneze zvezde in kakor šepet nevidnih moči, ki poganjajo v pričakovanju čudeža. Okoliške gore, še v senca, so kakor v novem zaletu kipele v višino in bilo je, kakor bi v vseh stvarih zorela neizrazna opojnost. Na Oljski gori se je drevje belilo v prvih znamenjih jutra, zvezde so ugašale v mlečni svetlobi zarje in stolpi v Jeruzalemu so se različneje odražali kakor v objemu noči.

Nenadoma je podzemsko bobnenje pretreslo goro. Bilo je, kakor bi se kaka stena porušila in bi s evojnim zamolklim grmenjem napolnila ozračje. Kalvarija se je zazibala.

Marko se je prestrašen skril za grm skala, ki je zapirala Jezusov grob, je odpadla in v ozki odprtini vhoda se je pojavila nekaka prikazen. Bil je Mrtvi, ogrnjen v potni prt, ki ga je Marko videl, ker so ga v njem položili v grob. In glej, njegove obveze se rahljajo, se odvijajo in odpadajo, glava z orehovimi lasmi, ki vihrajo v svežem jutranjem pihu, je prosta, brada plava, čelo se svetli. Njegove oči so odprte. Polagoma se prikažejo ramena, roke in končno celo telo, nago in nedolžno, kakor ga je

videl v Jordanu pri krstu. Na tej močni in nežni postavi ni ne enega sledu o bičanju, samo roke, noge in prsi kažejo kakor brekok cvet rdečkasto bragotino, sledove žbeljev in sunka s sulico, ki mu ga je zadal Trikongius, namesto da bi mu zlomil kosti.

On je, Jezus, ki je vstal, kakor je obljubil Marku in učencem. Torej je Mesija.

Marko bi ga poklical, a glas mu je zastal v grlu, samo zadihal je, kakor človek, ki sreča ponoči v gozdu kako zver. Hotel je teči, a noge so mu kakor ohromele.

Jezus je, prost vezi, razprostrl roke v zaupljivi vdanosti. Kakor je imel navado, ko je molil in gledal proti nebu, kjer so se blede zvezde skrivale.

Iznemada se je razširil okoli gore šum, kakor bi se spustila jata orlov in bi planila nad plen; Jezus se je dvignil iz zemlje in se vzpenjal, obdan od tega šuma: bilo je, kakor bi ga nesla jutranja luč v višino. Oddaljeval se je in izginil kakor žarek.

Tedaj je Marko ves iz sebe planil h grobu in vstopil vanj. Na pragu so bile samo obveze, a v notranjstvi ni ostalo po njem drugega ko prijeten vonj po balzamu in miri.

Jezusa ni bilo več.

»Vstal je,« je zaklical Marko in planil iz grobnice kakor omamljen, »vstal je Mesija, Jezus je vstal!«

Miriam iz Magdale ki je šla tudi navsezgodaj h grobu in je slišala bobnenje, ki je streslo goro, mu je tekla prestrašena naproti.

»Adonij, kje je Učenik?«

»Vstal je, Miriam,« je zaklical in se ji vrgel v objem, »in je šel v nebo! Jaz grem, da obvestim učence!«

In že se je pognal in tekel proti Efrajmskim vratom.